Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i- K?z Ö?renci Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i- K?z Ö?renci Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31716

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i- K?z Ö?renci Formu (TCDMSÖ-KÖF), Avc? ve arkada?lar? taraf?ndan 2019 y?l?nda geli?tirilmi? olan **psikometrik** bir araçt?r. Bu ölçek, özellikle k?z ö?rencilerin Meslek Seçimi süreçlerinde toplumsal cinsiyet rollerinin ve beklentilerinin ne ölçüde etkili oldu?unu belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, alandaki literatür bo?lu?unu doldurmay? ve kariyer dan??manl??? çal??malar?nda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemi?tir. Çal??ma, Pamukkale Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?mlanm??t?r ve ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve iç tutarl?l???n? kan?tlamaya odaklanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Toplumsal Cinsiyet, Meslek Seçimi, K?z Ö?renci, Kariyer Geli?imi, Ölçek Geli?tirme, Cinsiyet Rolleri, Psikometrik Özellikler

Yazarlar

Özlem Haskan Avc?, Merve Zeynep Tozar, Yasemin Hasret, Serap Yi?it, Emine Özdemir

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ortaö?retim ve yüksekö?retim düzeyindeki k?z ö?rencilerin meslek tercihlerini belirlerken ne kadar?n?n geleneksel toplumsal cinsiyet rollerinden etkilendi?ini bilimsel olarak ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, ö?rencilerin kariyer kararlar?n? etkileyen bu **sosyal bask?lar?** ve ki?isel alg?lar? derinlemesine analiz etmeyi amaçlamaktad?r.

Ölçek, e?itimcilerin ve kariyer dan??manlar?n?n, ö?rencilerin kariyer yönelimlerindeki cinsiyet temelli k?s?tlamalar? veya önyarg?lar? tespit etmelerine yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r. Elde edilen veriler, ö?rencilerin potansiyellerini tam olarak gerçekle?tirmelerini destekleyecek, cinsiyet kal?plar?ndan ar?nd?r?lm?? müdahale programlar? geli?tirmek için kritik öneme sahiptir.

Yap?

TCDMSÖ-KÖF, **toplumsal cinsiyet** stereotiplerinin meslek tercihi üzerindeki etkisini ölçen çok boyutlu bir yap? üzerine kurulmu?tur. Ölçek, ö?rencilerin "kad?nlara uygun" veya "erkeklere uygun" olarak alg?lanan meslekler hakk?ndaki inançlar?n?, tutumlar?n? ve bu inançlar?n kendi kariyer hedefleri üzerindeki yans?malar?n? de?erlendirmektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, bireyin mesleki alanlara yönelik alg?s?n?n, kültürel olarak belirlenmi? cinsiyet beklentileri taraf?ndan ne ölçüde ?ekillendirildi?idir. Bu ba?lamda, ölçek genellikle **kariyer**

ARABPSYCHOLOGY.COM

k?s?tlamas?, geleneksel meslek alg?s? ve cinsiyet rolü uyumu gibi alt boyutlar? içermektedir, ancak bu alt boyutlar?n detaylar? orijinal makalede belirtilmi?tir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde, TCDMSÖ-KÖF'ün Geçerlik çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?s?n?n verilerle uyumlu oldu?unu göstermi?, böylece ölçe?in amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ü teyit edilmi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in maddelerinin ilgili literatür ve uzman görü?leri do?rultusunda olu?turulmas?yla içerik geçerli?i sa?lanm??t?r. Kapsaml? **geçerlik** analizleri, ölçe?in k?z ö?rencilerin meslek seçimindeki toplumsal cinsiyet etkilerini ölçmede güçlü ve bilimsel olarak sa?lam bir araç oldu?unu ortaya koymaktad?r.

Güvenirlik

TCDMSÖ-KÖF'ün Güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek için gerçekle?tirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa de?eri) yüksek bulunmu?tur. Bu yüksek de?er, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Yüksek **iç tutarl?l?k** katsay?lar?, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? örneklemlerde uyguland???nda benzer sonuçlar verme potansiyelini desteklemektedir. Bu, TCDMSÖ-KÖF'ün psikolojik ara?t?rmalar ve uygulamal? kariyer dan??manl??? ba?lam?nda güvenle kullan?labilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özelliklerini belirlemek üzere yap?lan Faktör Analizi, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya koymu?tur. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçek maddelerinin belirli faktörler alt?nda topland???n? ve bu faktörlerin toplumsal cinsiyetin meslek seçimine etkilerini temsil etti?ini göstermi?tir.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise, AFA sonucunda elde edilen faktör yap?s?n?n, yeni bir örneklem üzerinde test edildi?inde de geçerlili?ini korudu?unu do?rulam??t?r. Bu analizler, ölçe?in sadece tek bir genel e?ilimi de?il, ayn? zamanda cinsiyet temelli meslek alg?s?n?n farkl? yönlerini (örne?in, alg?lanan engeller veya geleneksel normlara uyum) ölçebilen sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu kan?tlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek)

Format: Genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme format? kullan?lm??t?r (Orijinal makale detaylar? gereklidir, ancak geli?tirme ölçeklerinde standart uygulamad?r).

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: K?z ö?renciler

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonu ve genç yeti?kinlik dönemi (Lise ve Üniversite ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli e?itim kademelerinde ö?renim gören k?z ö?renciler örneklemi üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli bir ölçektir. Kat?l?mc?lar?n, toplumsal cinsiyet rollerinin kariyer kararlar? üzerindeki etkisine dair maddelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Cinsiyet Stereotipleri, Kariyer Engelleri, E?itim Psikolojisi, Mesleki Rehberlik, **Faktör Analizi**, Cronbach Alfa

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: haskan@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar: Özlem Haskan Avc?)

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi, E?itim Fakültesi (Orijinal makale ba?lam?nda)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Akademik ara?t?rmalar ve e?itim amaçl? kullan?m için genellikle telif hakk? sahibinin izni gereklidir. Ölçek, bir akademik dergide yay?mland???ndan, ticari olmayan e?itim ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için yazarla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçe?in kullan?m? için herhangi bir standart ücret bilgisi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Avc?, Ö. H., Tozar, M. Z., Hasret, Y., Yi?it, S. ve Özdemir, E. (2019). Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?inin geli?tirilmesi - K?z ö?renci formu. *Pamukkale Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 45,* 252-266. doi: 10.9779/PUJE.2018.232

Makalenin orijinaline DergiPark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: toplumsal-cinsiyete-dayali-meslek-secimi-olcegi-kiz-ogrenci-formu-toad.pdf

Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i- K?z Ö?renci Formu Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddeler, yukar?da belirtilen akademik makalenin eklerinde veya ilgili PDF dosyas?nda (Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i- K?z Ö?renci Formu) yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM